

Funktionshinderspolitik utan funktionsförbättringar

Artikeln publicerad på [dagens arena](#)

Det handikappbegrepp som styr politikerna sedan 1960-talet är detsamma, bara omklätt i nya ord. Regeringens nya lagförslag innehåller inga förbättringar, skriver Lars Hagström, ordförande i Förbundet för delaktighet och jämlikhet.

Ända sedan det relativa handikappbegreppet etablerades på 60-talet har denna inriktning varit kärnan i svensk funktionshinderspolitik.

Det nya är att andra ord och uttryck används för samma innehåll. Det nya skulle kunna vara att regeringen verkligen tog till sig **FN-konventionens** artiklar om att skapa reella möjligheter till full delaktighet på allvar. Men så icke!

Nyligen lämnade **regeringen** propositionen [Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken](#) till riksdagen (Prop. 2016/17:188).

Tyvärr innehåller den inga som helst reformer till förbättringar av villkoren för personer med funktionsnedsättning.

Som allmänt mål för funktionshinderspolitiken fastslås att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning.

Bra i sig naturligtvis, men någon annan utgångspunkt vore omöjligt. Konventionen antogs för snart 10 år sedan. Den har sedan dess utgjort grunden för svensk funktionshinderspolitik. Trots det har den haft mycket liten betydelse för funktionshindrades villkor.

För att nå regeringens mål att personer med funktionsnedsättning ska åtnjuta mänskliga rättigheter och samma möjligheter till full delaktighet i samhället ska funktionshinderspolitiken, enligt propositionen, inriktas mot fyra områden:

1. Principen om universell utformning
2. Befintliga brister i tillgängligheten
3. Individuella stöd och lösningar för individens självständighet
4. Förebygga och motverka diskriminering.

I propositionen kallas detta för en ny inriktning av arbetet.

Principen om universell utformning är i sig en vision och ett mål att eftersträva.

Men den är inte mycket värd när regeringen samtidigt uttalar att »*En viktig utgångspunkt – för funktionshinderspolitiken – är att åtagandet och kostnaderna för offentlig och privat sektor inte ska öka. Principen syftar i stället till att ge incitament och vägledning att göra rätt från början och därigenom bidra till att förbättrad effektivitet genom åtgärder som inte skapar behov av dyra särlösningar.*«

Frågan man ställer sig: Är detta med universell utformning en allvarligt menad princip för

regeringen? Är det inte istället ett sätt att låtsas god vilja utan att behöva göra något.

I propositionen är regeringens uppdrag till Boverket att se över reglerna för enkelt avhjälpna hinder – som skulle varit avhjälpna vid utgången av 2010.

Exempel på den låga nivån på de åtgärder som tas upp i propositionen är regeringens uppdrag till **Boverket** att se över reglerna för enkelt avhjälpna hinder, som skulle varit avhjälpna senast vid utgången av år 2010. Alltid något kan den välvillige tycka.

Prioriteringen av individuella stöd och lösningar för att uppnå självständighet ger förväntningar.

Så här skriver man i propositionen:

»Det är nödvändigt att dessa håller hög kvalitet och hög rättssäkerhet, vilket bland annat innebär att det finns likvärdighet över landet. Dessutom ska de präglas av hög grad av självbestämmande för individen samt att individen har möjlighet att vara delaktig i utformning och beslut« (Vår kursivering).

En anmärkningsvärd stark och förpliktigande formulering! Men i direktiven till **LSS-utredningen** ställer regeringen istället krav på nedskärningar av assistansersättningen. För övrigt nämns dessa direktiv inte alls i propositionen. Nedskärningar och glättig välvilja passar ju inte så bra ihop.

I händerna på regeringen är resultatet en urvattnad produkt i avsaknad av innehåll och politisk vilja.

Regeringen konstaterar, vilket vi instämmer i, att styrningen av funktionshinderspolitiken bör vara långsiktig och stabil. Den frågan överlämnas till en utredning i en oviss framtid.

Avslutningsvis: Propositionen grundar sig på ett förslag av Myndigheten för delaktighet (**MFD**)
»En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle«.

I händerna på regeringen är resultatet en urvattnad produkt i avsaknad av innehåll och politisk vilja.

Lars Hagström är ordförande i **FÖR**, [Förbundet för delaktighet och jämlikhet](#).